

O D L U K E

A) Odluke domaćih sudova i drugih organa

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 8.I 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, dr Božidar Zubić

Prijevoz kamionom - Primjena prava - Vozarina - U nedostatku pozitivnih propisa za prijevoz robe kamionom u cestovnom saobraćaju u SFRJ primjenjuju se odredbe CMR konvencije - Primalac koji preuzima robu i tovarni list dužan je platiti iznose koji su navedeni u tovarnom listu - Nije dužan platiti vozarinu za koju je u tovarnom listu navedeno da ju plaća pošiljalac

Tužitelj je vozar cestovnog saobraćaja, a tuženik je špediter koji je vozaru predao robu na prijevoz. Tužitelj u tužbi navodi da je prevezao robu i da ju je predao primaocu. Budući da primalac nije platio vozarinu, a niti ju je bio dužan platiti prema uvjetima ugovora, tužitelj zahtijeva da mu tuženik plati vozarinu.

Tuženik se opire tužbi navodom da je primalac prilikom preuzimanja robe bio dužan platiti vozarinu, pa prema tome da on, tj. tuženik, nije obavezan vozarinu platiti tužitelju.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev usvojio i tuženika obavezao na plaćanje vozarine. Drugostepeni sud je ovu presudu potvrdio iz slijedećih bitnih razloga:

U pomanjkanju pozitivnih propisa primjenjuju se na poslove unutaršnjeg cestovnog transporta odredbe Medjunarodne konvencije o ugovoru za medjunarodni prijevoz robe na cestama (CMR) od 1.IX 1956, koja je objavljena u Dodatku Službenog lista FNRJ broj 11/58. Prema odredbi člana 13. te Konvencije primalac koji preuzima robu i primjerak tovarnog lista (prijevoznice) dužan je platiti vozaru naknade navedene u tovarnom listu (prijevoznici).

Nesporno je da u spornoj prijevoznici nije uopće predviđena primaočeva dužnost da plati vozarinu, nego je u njoj izričito navedeno da vozarinu plaća tuženik kao pošiljalac.

Primalac je prema tome ušao u prijevozni ugovor prema sadržaju prijevoznice primitkom pošiljke i potvrdom prijema na prijevoznici, no time prema sadržaju prijevoznice

nije preuzeo obvezu da će platiti vozarinu, jer takva njegova obaveza nije u prijevoznici sadržana.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 15.II 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Franjo Gložinić, dr Josip Rucner

Špediter -- Poslovodstvo bez naloga - Plaćanje troškova prijevoza za račun trećega - O poslovodstvu bez naloga radi se kad je netko bez ičijeg naloga vršio tuđi posao - Prema tome ne radi se o poslovodstvu bez naloga ako je špediter platio troškove prijevoza u korist treće osobe, a po nalogu svog komitenta - Pod ovom pretpostavkom prema špediteru je za plaćeni iznos pasivno legitimiran njegov komitent koji mu je dao nalog za isplatu, a ne osoba za čiji je račun plaćeno

Tužitelj je špediter, a tuženik je poljoprivredno-prehrambeni kombinat. Tužitelj navodi da je za račun tuženika platio ležarinu za rinfuza daske koje su se vratile iz Austrije, a koje su služile za prijevoz tuženikovog kukuruza. Tuženik navodi da je on zaista izvezao kukuruz, ali preko Poduzeća "Agrariacoop", pa prema tome da s tužiteljem ne stoji u nikakvom odnosu, jer da je tužitelj radio kao špediter navedenog poduzeća. Tužitelj na to navodi da je on isplatom ležarine radio kao poslovođa bez naloga u korist tuženika, pa prema tome da je njegov tužbeni zahtjev opravdan.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev odbio, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

O poslovodstvu bez naloga (negotiorum gestio) može se govoriti samo onda kad netko b e z ičijeg n a l o g a dakle iz vlastite pobude vrši tuđi posao da bi odvratio od njega kakvu štetu, ili da bi mu umnožio korist.

U ovom slučaju medju strankama je nesporno da je tužitelj izvršio plaćanje ležarine za spornu pošiljku rinfuza dasada po nalogu svoga komitenta "Agrariacoop" u Zagrebu, i ta činjenica iz navedenih razloga isključuje isticanje zahtjeva prema tuženiku s naslova naknade potrebnih troškova nastalih tužitelju u vršenju poslovodstva bez naloga u njegovu korist.